

Besluit van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu van 10 april 2017 nr. IENM/BSK-2016/284344, houdende vaststelling van beleidsregels met betrekking tot de sanering van woningen die geluidhinder ondervinden van windturbines (Beleidsregels tegemoetkoming geluidsanering windturbines)

De Staatssecretaris van infrastructuur en Milieu,

Gelet op artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht;

Besluit:

Artikel 1 (Begripsbepalingen)

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

geluidsbelasting: geluidsbelasting als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer;
geluidsgevoelige ruimte: ruimte als bedoeld in artikel 11.1 van de Wet milieubeheer;
maatgevende windturbine: windturbine die het dichtst bij de desbetreffende woning gelegen is;
Minister: Minister van Infrastructuur en Milieu;
windturbine: windturbine als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer;

Artikel 2 (Doel van de beleidsregels)

Deze beleidsregels hebben als doel maatregelen te treffen met betrekking tot de geluidwering van de gevels van de woningen, genoemd in bijlage I bij deze beleidsregels, om te bevorderen dat de geluidsbelasting vanwege windturbines binnen die woningen in de geluidsgevoelige ruimten bij gesloten ramen ten hoogste 30 dB bedraagt.

Artikel 3 (Maatregelen)

1. De minister onderzoekt voor de woningen, opgenomen in bijlage I bij deze beleidsregels, of de geluidsbelasting vanwege windturbines bij gesloten ramen binnen de woning hoger is dan 30 dB.
2. Indien uit het onderzoek volgt dat de geluidsbelasting binnen een woning als bedoeld in het eerste lid hoger is dan 30 dB, treft de Minister met betrekking tot de geluidwering van de gevels van die woningen maatregelen om te bevorderen dat de geluidsbelasting binnen die woning in de geluidsgevoelige ruimten bij gesloten ramen wordt teruggebracht met minimaal 3 dB en ten hoogste 30 dB bedraagt.

Artikel 4 (Voorwaarden)

1. Woningen komen alleen in aanmerking voor het onderzoek, bedoeld in artikel 3, eerste lid, indien:
 - a. de maatgevende windturbine op of na 1 januari 1997 en voor 1 januari 2011 is geplaatst;
 - b. de gecumuleerde geluidsbelasting op de gevel als gevolg van een of meer windturbines groter is dan 47dB;
 - c. de eigenaar van de woning geen zeggenschap heeft over de maatgevende windturbine of de grond waarop deze is geplaatst; en
 - d. niet de verwachting bestaat dat de eigenaar van de woning binnen vijf jaar na inwerkingtreding van deze beleidsregels zal worden onteigend of dat de bestemming als woning binnen die termijn zal vervallen.
2. De maatregelen worden alleen getroffen voor zover:
 - a. deze geen wijziging inhouden van de gebruiksmogelijkheden van de gevel vóór de sanering;
 - b. deze een wijziging inhouden van de gebruiksmogelijkheden van de gevel vóór de sanering, die niet leidt tot meerkosten die ten laste van het Rijk worden gebracht;
 - c. het bedrag van de werkelijke kosten het maximum niet overschrijdt, zoals berekend met behulp van bijlage D, behorende bij de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai.
3. In afwijking van het tweede lid, onderdeel c, kunnen de maatregelen bij een eventuele overschrijding van dat bedrag toch worden getroffen, indien zich naar het oordeel van de Minister bijzondere omstandigheden voordoen.

Artikel 5 (Procedure)

1. Ten aanzien van de woningen, bedoeld in artikel 3 van deze beleidsregels, is hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in de artikelen 6.2, 6.5, 6.6, 6.8 en 6.10 in plaats van 'het bevoegd gezag' wordt gelezen: de Minister.
2. De minister geeft uitvoering aan de artikelen 6.4, tweede en derde lid, 6.6, 6.8, vierde lid, en 6.9, tweede en derde lid;

Artikel 6 (Kosten)

De kosten van de maatregelen, bedoeld in artikel 3, komen ten laste van het Rijk.

Artikel 7 (Rekenmethode)

1. De geluidsbelasting vanwege windturbines binnen de woningen bij gesloten ramen wordt bepaald met gebruikmaking van hoofdstuk 6 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.
2. In afwijking van artikel 6.2, eerste lid, van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 wordt voor het equivalent geluidsniveau buiten de woning uitgegaan van de waarde zoals deze is opgenomen in Bijlage I bij deze beleidsregels.

Artikel 8 (Inwerkingtreding)

Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij worden geplaatst en vervallen met ingang van 1 januari 2022.

Artikel 9 (Citeertitel)

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels tegemoetkoming geluidsanering windturbines.

Deze beleidsregels zullen met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkma*

BIJLAGE I, BEHORENDE BIJ ARTIKEL 2 VAN DE BELEIDSREGELS TEGEMOETKOMING GELUIDSANERING WINDTURBINES

Straat	Huisnummer	Huisnr toevoeging	Postcode	Woonplaats	L _{den}
Lepelaarweg	14		3897LC	Zeewolde	48
Callantsogervaart	17		1759LH	Callantsoog	48
Bloesemlaan	31		3897LN	Zeewolde	51
Otterkoog	10		1822BW	Alkmaar	49
Huygendijk	16		1703RH	Heerhugowaard	51
Dodaarsweg	33		3897LP	Zeewolde	48
Kahoolsterlaan	2		9172AN	Ferwert	48
Huygendijk	7		1703RG	Heerhugowaard	48
Voltastraat	7		8801PL	Franeker	48
Edisonstraat	10		8801PN	Franeker	50
Rijndijk	245		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Strandhoekweg	3		4493NS	Kamperland	48
Egelskoog	21		1822BM	Alkmaar	49
Grote Sloot	155		1752JK	Sint Maartensbrug	49
Marterkoog	14		1822BK	Alkmaar	48
Erf van Odin	3		1703RS	Heerhugowaard	48
Marsweg	15		8938AM	Leeuwarden	59
Egelskoog	15		1822BM	Alkmaar	49
Heuvelderij	7		9982TX	Uithuizermeeden	48
Weersterweg	35		8747NR	Wons	50
Buorren	7		8721GM	Warns	50
Buorren	15		8721GM	Warns	48
Rijndijk	251		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Oostelijke Industrieweg	25		8801JW	Franeker	56
Gedeputeerde Laanweg	10		1619PB	Andijk	48
Krabbedyk	2		8731CE	Wommels	51
Quarlespolderweg	14		4456NX	Lewedorp	48
Marsweg	17		8938AM	Leeuwarden	60
Luxemburgweg	21		3198LG	Europoort Rotterdam	53
Koetille	3		8861KP	Harlingen	49
Rijndijk	239	A	2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Stationswei	30		8722HC	Molkwerum	54
Sterappellaan	18		3897LL	Zeewolde	48
Oostpolderweg	7		9909TH	Spijk Gn	51
Skrins	2		8835KW	Easterlittens	50
Wulpweg	33		3897LW	Zeewolde	49
Warvenweg	22		9936TG	Farmsum	54
Appelvinkweg	1		3897LD	Zeewolde	48
Krabbeweg	7		3231NB	Brielle	48
Rijndijk	257		2394CE	Hazerswoude-Rijndijk	48
Nijhuzumerdyk	1		8711GS	Workum	51
Sondelerdyk	9		8565GD	Sondel	52
Lange Blikstraat	2		4541HX	Sluiskil	48
Kruisweg	1		3241LN	Middelharnis	48
Bloesemlaan	22		3897LN	Zeewolde	49
Rijndijk	253		2394CE	Hazerswoude-Rijndijk	48
Belkmerweg	22		1754GB	Burgerbrug	49
De Houwen	3		9174GA	Ginnum	54
Industrieweg-Zuid	23		4554LL	Westdorpe	49
Zevenhuizen	14		8801AW	Franeker	48
Luxemburgweg	11		3198LG	Europoort Rotterdam	53
Swingmaleane	1		8857RA	Wijnaldum	48
Swingmaleane	1	A	8857RA	Wijnaldum	48
Espelerringweg	13		8309RE	Tollebeek	54
Gruttoweg	61		3897LS	Zeewolde	51
Tweede Bloksweg	66		2742KL	Waddinxveen	50

Straat	Huisnummer	Huisnr toevoeging	Postcode	Woonplaats	L _{den}
Flemingweg	8		2408AV	Alphen aan den Rijn	49
Buorren	8		8721GP	Warns	48
Schollevaarweg	5		3897LA	Zeewolde	49
Octaanweg	9		1041AM	Amsterdam	55
Hopweg	60	C	8313RM	Rutten	48
Machineweg	21		1165NB	Halfweg	50
Grote Sloot	157		1752JK	Sint Maartensbrug	49
Grote Sloot	159		1752JK	Sint Maartensbrug	49
Joarumerleane	29		8732EC	K'baard	53
Nieuw Almersdorperweg	1		1775RC	Middenmeer	50
Marsweg	19		8938AM	Leeuwarden	59
Gruttoweg	58		3897LT	Zeewolde	49
Constructieweg	33		3641SB	Mijdrecht	48
Constructieweg	33	A	3641SB	Mijdrecht	48
Lepelaarweg	1		3897LB	Zeewolde	48
Machineweg	13		1165NB	Halfweg	51
Gruttoweg	54		3897LT	Zeewolde	48
Egelskoog	13		1822BM	Alkmaar	49
Exmorraweg	6		8701PJ	Bolsward	48
Professor Zuurlaan	11		8256PD	Biddinghuizen	48
Krabbedyk	4		8731CE	Wommels	60
Kluutweg	15		3897MC	Zeewolde	49
Bramenweg	3	A	7948LM	Nijeveen	49
Rijndijk	255	A	2394CE	Hazerswoude-Rijndijk	48
Professor Zuurlaan	9		8256PD	Biddinghuizen	48
Wulpweg	40		3897LW	Zeewolde	49
Robbenkoog	38		1822BB	Alkmaar	48
Futenweg	8		3898LG	Zeewolde	50
Rijndijk	241		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Harlingerweg	87		8801PB	Franeker	48
Egelskoog	8		1822BM	Alkmaar	49
Nummer	4		8775XD	Nijhuizum	53
Grote Sloot	156		1752JP	Sint Maartensbrug	49
Erf van Odin	1		1703RS	Heerhugowaard	48
Gruttoweg	1		3897LS	Zeewolde	49
Lepelaarweg	7		3897LB	Zeewolde	48
Meerswal	2		8754JA	Makkum	51
Noorderlicht	12		1704ZL	Heerhugowaard	48
Dwarsweg	14	a	9982TW	Uithuizermeeden	48
Noorderlaan	26		8747NW	Wons	48
Gruttoweg	6		3897LT	Zeewolde	49
Tweede Bloksweg	68		2742KL	Waddinxveen	49
Verlengde Edisonstraat	25		8861NJ	Harlingen	55
Tweede Bloksweg	66	A	2742KL	Waddinxveen	50
Reigerweg	17		3897LH	Zeewolde	49
Professor Zuurlaan	7		8256PD	Biddinghuizen	48
SiciliÛweg	2		1045AS	Amsterdam	50
Schollevaarweg	81		3897LA	Zeewolde	51
Dijkweg	2		9979XS	Oudeschip	48
Westermeerweg	29		8311PE	Espel	55
Noorderlicht	14		1704ZL	Heerhugowaard	48
Buorren	9		8721GM	Warns	48
Rijndijk	243		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Buorren	3		8721GM	Warns	51
Huygendijk	5		1703RG	Heerhugowaard	48
Ungabuurtsterweg	3		8861NK	Harlingen	49
Dodaarsweg	1		3897LP	Zeewolde	50
Ooievaarsweg	9		3897LG	Zeewolde	50
Grote Sloot	151		1752JK	Sint Maartensbrug	49

Straat	Huisnummer	Huisnr toevoeging	Postcode	Woonplaats	L _{den}
Heidenskipsterdyk	46		8724HX	It Heidenskip	50
Nieuwe Gouwe O.Z.	5		2801SB	Gouda	48
Vijdtpolder	1		4634PW	Woensdrecht	48
Provincialeweg	5		3641RS	Mijdrecht	48
Innovatiepark	15	C	4906AA	Oosterhout	53
Rijndijk	239		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Vrusschenhusken	2	A	6422PL	Heerlen	48
Ommelanderweg	22		9978TC	Hornhuizen	53
SiciliÚweg	4		1045AS	Amsterdam	50
Basisweg	64		1043AP	Amsterdam	48
Sterappellaan	28		3897LL	Zeewolde	51
Hopweg	60		8313RM	Rutten	48
Provincialeweg	2		1735ET	't Veld	51
Kloosterlaan	21		9936TE	Farmsum	54
Sterappellaan	5		3897LL	Zeewolde	48
Rijndijk	247		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Oostpolderweg	23		9909TH	Spijk Gn	49
James Wattstraat	8		8801PK	Franeker	53
Schollevaarweg	29		3897LA	Zeewolde	54
Belkmerweg	29	a	1754GB	Burgerbrug	48
Schouwerzijlsterweg	11		9951TG	Winsum	49
Hemert	11		8742KH	Burgwerd	48
Vrusschenhusken	4		6422PL	Heerlen	49
Rijndijk	249		2394CD	Hazerswoude-Rijndijk	48
Reigerweg	14		3897LH	Zeewolde	49
Koegorsstraat	23		4541HT	Sluiskil	49
Oudelanderweg	44		1775RE	Middenmeer	48
Ossenkampweg	16		3898LA	Zeewolde	48
Rijndijk	253	A	2394CE	Hazerswoude-Rijndijk	48
Prinsen Schouw	3		2394CX	Hazerswoude-Rijndijk	48
Ooievaarsweg	33		3897LG	Zeewolde	50
Ooievaarsweg	25		3897LG	Zeewolde	48
Otterkoog	28	A	1822BW	Alkmaar	48
Kapelaan Verdonschotstraat	56		6104BM	Koningsbosch	48
Robbenoordweg	48		1771MD	Wieringerwerf	55
Buurren	11		8721GM	Warns	48
Sterappellaan	29		3897LL	Zeewolde	50
Beitel	19		6422PA	Heerlen	48
Noordermeerweg	11		8312RA	Creil	48
Belkmerweg	29		1754GB	Burgerbrug	48
Visvijverweg	56		8219PC	Lelystad	48
de Loads	8		8447GP	Heerenveen	48
Buurren	6		8721GP	Warns	49
Baburen	5		8765LS	Tjerkwerd	51
Algemiene Wei	4		8582KV	Oudega	56
Oostpolderweg	21		9909TH	Spijk Gn	51
Weersterweg	33		8747NR	Wons	58
Statendamweg	105		4905BR	Oosterhout	48
Hopweg	60	B	8313RM	Rutten	48
Locht	88	A	6465AJ	Kerkrade	48
Nieuw Almersdorperweg	11		1775RC	Middenmeer	50
Willem LorÚweg	34		9291MC	Kollum	54
Ungabuurtsterweg	5		8861NK	Harlingen	48
Tweede Bloksweg	70		2742KL	Waddinxveen	49
Nijhuzumerdyk	3		8711GS	Workum	51
Egelskoog	19	B	1822BM	Alkmaar	49
Statendamweg	123	A	4905BR	Oosterhout	49
Baardmeesweg	3		3898LD	Zeewolde	48
Baburen	3		8765LS	Tjerkwerd	52

Straat	Huisnummer	Huisnr toevoeging	Postcode	Woonplaats	L _{den}
De Meerenweg	2		9961PA	Mensingeweer	49
Buorren	1		8721GM	Warns	51
Provincialeweg	6		1735ET	't Veld	51
Gruttoweg	34		3897LT	Zeewolde	50
Hermelijngoog	46		1822CB	Alkmaar	48
Spuikreekweg	3		4541HV	Sluiskil	48
Sterappellaan	17		3897LL	Zeewolde	48
Jacobaweg	1		4493MX	Kamperland	52
Kluutweg	11		3897MC	Zeewolde	49
Kruiskade	1		2394CM	Hazerswoude-Rijndijk	49
Appelvinkweg	9		3897LD	Zeewolde	49
Noorderlaan	20		8747NW	Wons	54
Wulpweg	38		3897LW	Zeewolde	50
Bijlweg	2		8219PE	Lelystad	52
Baburen	1		8765LS	Tjerkwerd	50
Ungabuurtsterweg	4		8861NK	Harlingen	48
Meerweg	11		8758LC	Allingawier	56
Sterappellaan	1		3897LL	Zeewolde	49
Lepelaarpad	8		3897LE	Zeewolde	51
Koetille	2		8861KP	Harlingen	50
Machineweg	20		1165NB	Halfweg	51
Tureluurweg	1		3897LR	Zeewolde	48
Zuidpoort	1		1703RC	Heerhugowaard	51
Espelerringweg	7	2	8311PA	Espel	48
Middenweg	2	A	1703RC	Heerhugowaard	49
Grote Adriana Theodorapolder	5		3257LG	Ooltgensplaat	48
Basisweg	66		1043AP	Amsterdam	48
Reigerweg	18		3897LH	Zeewolde	49
Buorren	7	A	8721GM	Warns	49
Locht	100		6465AJ	Kerkrade	48
Machineweg	14		1165NB	Halfweg	51
Goliathspad	3		9979XG	Eemshaven	53
Dodaarsweg	2		3897LP	Zeewolde	50
Joarumerleane	27		8732EC	K'baard	49
Kajuitweg	3		1041AP	Amsterdam	52
Erf van Odin	2		1703RS	Heerhugowaard	48
Dijkweg	14		9979XS	Oudeschip	52
Zevenhuizen	53		8801AW	Franeker	48
Hopweg	60	A	8313RM	Rutten	48
Klokbekerweg	15		8219PD	Lelystad	49
Visvijverweg	58		8219PC	Lelystad	48
Pijlstaartweg	18		8218NG	Lelystad	48
Pijlstaartweg	13		8218NG	Lelystad	48

TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Het doel van de beleidsregels is een tegemoetkoming aan omwonenden van windturbines die vóór 2011 al een geluidsbelasting (L_{den})¹ ondervonden vanwege die windturbines van meer dan 47 dB. De tegemoetkoming bestaat uit het onderzoeken van de geluidsbelasting binnen in de woning, en indien nodig, het treffen van geluidwerende maatregelen tot minimaal 30 dB met een minimaal effect van 3 dB.. Deze beleidsregels geven het kader waarbinnen de tegemoetkoming verstrekt zal worden.

2. Aanleiding en achtergrond

Per 1 januari 2011 is afdeling 3.2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer in werking getreden met nieuwe regels voor windturbines. Voor zowel bestaande als nieuwe windturbines gelden de normen van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} op de gevel van geluidgevoelige gebouwen en op de grens van geluidgevoelige terreinen. Het bevoegd gezag (de gemeente) kan een andere norm stellen in een maatwerkvoorschrift. Bij de behandeling van de wijziging van de milieuregels met betrekking tot windturbines in 2009 heeft de toenmalige bewindspersoon², aangegeven onderzoek te doen ter voorbereiding van een eventuele saneringsoperatie. Dit onderzoek is door het RIVM uitgevoerd, waarna de Staatssecretaris in 2014 heeft toegezegd een beperkte tijdelijke subsidieregeling uit te werken voor woningen die vóór 2011 al een hogere geluidsbelasting door een windturbine hadden dan de nieuwe norm van 47 dB L_{den} ³. Deze regeling zou de geluidsisolatie van de betrokken woningen als maatregel ter beschikking stellen.

Voor nieuwe windturbines, geplaatst vanaf 2011, zullen gemeenten erop kunnen toezien dat aan de nieuwe geluidnorm wordt voldaan. Voor bestaande situaties, met een windturbine geplaatst vóór 2011, geldt dat bewoners geluidhinder kunnen ondervinden doordat zij een hogere geluidsbelasting door een windturbine ondervinden dan de norm. Voor laatstbedoelde situaties zijn, onder voorwaarden, deze beleidsregels bedoeld.

3. Hoofdlijnen

Eigenaren/bewoners van woningen nabij een windturbine komen onder de volgende voorwaarden in aanmerking voor onderzoek naar de noodzaak voor het treffen van geluidwerende maatregelen aan de gevel:

1. De maatgevende windturbine is geplaatst tussen 1 januari 1997 en 31 december 2010,
2. De geluidsbelasting in L_{den} op de gevel als gevolg van de nabijgelegen windturbines is (gecumuleerd) meer dan 47 dB, en
3. De eigenaar van de woning heeft geen zeggenschap over de maatgevende windturbine.

Woningen die aan deze voorwaarden voldoen, zijn opgenomen in de lijst van woningen in bijlage 1 bij deze beleidsregels. De woningen zijn geselecteerd op basis van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) van 8 augustus 2016. De eigenaren en bewoners van deze woningen zullen namens de Minister een aanbod ontvangen voor een bouwkundig woningonderzoek om de geluidsbelasting binnen in de woning te bepalen. Wanneer de geluidsbelasting vanwege windturbines binnen de woning hoger is dan 30 dB, krijgen ze een aanbod voor geluidwerende maatregelen aan de gevel. Hieronder wordt ingegaan op de afzonderlijke aspecten van de beleidsregels.

Jaar van plaatsing windturbine

Voor de categorie windturbines die al een groot aantal jaren draait, geldt dat deze over enkele jaren uit gebruik zullen worden genomen. Als peildatum is daarom voor 1 januari 1997 gekozen. Voor de levensduur van een windturbine wordt uitgegaan van 15 tot 20 jaar. Windturbines uit 1996 zijn in 2017 21 jaar oud en ruimschoots aan het eind van hun levensduur. Deze windturbines zullen naar verwachting binnen enkele jaren worden verwijderd en dan kan ervoor gekozen worden een stillere windturbine te plaatsen of geen windturbine terug te plaatsen.

Voor woningen waar al voor 2011 een windturbine was, maar waar de windturbine inmiddels is

¹ L_{den} is maat ter bepaling van de geluidsbelasting of een andere geluidswaarde op een plaats en vanwege een bron over alle perioden van 07.00–19.00 uur, van 19.00–23.00 uur en van 23.00–07.00 uur van een jaar als omschreven in bijlage I, onderdeel 1, van richtlijn nr. 2002/49/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 25 juni 2002 inzake de evaluatie en de beheersing van omgevingslawaai (PbEG L 189);

² Kamerstukken II, 2009/10, 31 209, nr. 99, blz. 17

³ Kamerstukken II, 2013/14, 30 175, nr. 195

vervangen, geldt dat de gemeente toeziet op de naleving van de in het Activiteitenbesluit milieubeheer opgenomen norm voor de geluidsbelasting. Nieuwere windturbines zijn stiller dan de generatie windturbines die momenteel wordt vervangen. De gemeente kan hiertoe de norm uit het Activiteitenbesluit handhaven of ervoor kiezen daarvan af te wijken en een maatwerkvoorschrift op te stellen. Omdat het lokale bevoegd gezag hierbij een keuze heeft, komen de woningen niet in aanmerking voor een tegemoetkoming van het rijk.

Geluidsbelasting

Voor de geluidsbelasting op de gevels van woningen wordt uitgegaan van een overschrijding van de norm voor L_{den} in het Activiteitenbesluit van 47 dB. Deze geldt voor de gecumuleerde effecten van alle windturbines in de nabijheid van de woning. De dichtstbijzijnde windturbine draagt het meest bij aan de geluidsbelasting en geldt als de maatgevende windturbine.

De geluidsbelasting heeft het RIVM berekend volgens de methode die beschreven is in bijlage 1 bij het rapport RIVM (2011), 'Sanering windturbinegeluid, een indicatieve raming van de kosten' (rapportnummer 680375001/2011). Deze berekeningswijze verschilt van de rekenmethode die is opgenomen in het Reken- en meetvoorschrift windturbines uit bijlage 4 van de Activiteitenregeling milieubeheer. Kort gezegd wordt met de gehanteerde berekeningswijze om elke onderzochte windturbine een 47 dB contour getrokken, waarbij deze contour licht overschat wordt. Bij deze berekeningswijze vallen in ieder geval alle woningen binnen de ruime contour van 47 dB die daar ook binnen zouden vallen met een berekening volgens het Reken- en meetvoorschrift windturbines. Er is mogelijk zelfs sprake van een lichte overschatting.

Zeggenschap

Wanneer de eigenaar van de woning zeggenschap heeft over de maatgevende windturbine en/of over de grond waarop die staat, heeft de eigenaar zelf ingestemd met de aanwezigheid van de windturbine en heeft hij invloed op de bedrijfsvoering. Wanneer deze eigenaar tevens zelf de woning bewoont, ervaart hij over het algemeen geen hinder, zo blijkt uit onderzoek voor dit soort situaties (TNO (2008), 'Hinder door geluid van windturbines; Dosis-effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens' (rapportnummer 2008-D-R1051/B)). Om deze reden worden eigenaren van woningen, die zeggenschap hebben over de windturbine en/of de grond waarop de windturbine staat, uitgesloten van de toepassing van deze beleidsregels. Of een woningeigenaar zeggenschap heeft over de maatgevende windturbine is bepaald op grond van gegevens van het Kadaster en de Kamer van Koophandel (stand van zaken oktober 2016). Onder zeggenschap over de windturbine of de grond waarop die staat, wordt, naast eigenaarschap, ook begrepen een positie die in economische zin met die van eigenaar is te vergelijken. Te denken valt bijvoorbeeld aan zakelijke rechten als vruchtgebruik of opstalrecht met betrekking tot de grond, maar ook aan gedeelde eigendom van de windturbine, al of niet door een vennootschap, waarvan de aandelen over meer personen dan alleen de eigenaar van de woning zijn verdeeld, of een stichting, waarbinnen de eigenaar van de woning een bestuursfunctie bekleedt.

Binnenwaarde

Omdat de aanpak bestaat uit gevelisolatie is het van belang te weten wat de geluidsbelasting in de woning na geluidsisolatie moet zijn. In het Activiteitenbesluit milieubeheer is wel een norm voor de geluidsbelasting op de gevel gesteld, maar niet voor de binnenwaarde. In de Wet milieubeheer geldt voor de geluidsbelasting door weg- en railverkeer een binnenwaarde van 36 dB. Wanneer deze waarde wordt overschreden, moet het binnenniveau teruggebracht worden tot 3 dB onder de binnenwaarde. Deze geluidnormen zijn gebaseerd op dosis-effectrelaties. Deze zien er voor windturbines anders uit dan voor weg- en railverkeer (RIVM (2009), 'Evaluatie nieuwe normstelling windturbinegeluid' (rapportnummer 680300007/2009)). De geluidhinder begint bij een lager geluidniveau en stijgt daarna sneller. Op basis hiervan ligt een lagere toetswaarde voor de hand. Voor deze beleidsregels is gekozen voor een binnenwaarde van 30 dB als toetswaarde. Bij overschrijding daarvan moet de geluidsbelasting binnen de woning minimaal teruggebracht worden tot de toetswaarde. Om te voorkomen dat gevels moeten worden aangepast voor slechts een geringe verbetering wordt de voorwaarde gesteld dat de maatregelen moeten leiden tot een verlaging van de geluidsbelasting met minimaal 3 dB.

De geluidsbelasting in de woning wordt berekend op basis van de geluidsbelasting op de gevel en een berekening van de geluidwering op basis van de rekenmethode van hoofdstuk 6 van het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 (Rmg2012). Wanneer een berekening niet mogelijk is, bijvoorbeeld als er onduidelijkheid is over de in de gevel toegepaste materialen, zal een meting van de geluidwering worden gedaan, eveneens op basis van hoofdstuk 6 van het Rmg2012. Deze afweging wordt ter plaatse gemaakt door de betrokken akoestisch adviseur.

Procedure

De planning is om de uitvoering over drie jaren te spreiden. De eigenaren en bewoners zullen binnen deze periode worden verzocht om medewerking aan het onderzoek in de woning, en kunnen toestemming voor het onderzoek en het treffen van maatregelen verlenen of onthouden. Voor de wijze waarop dit gebeurt wordt aangesloten bij de procedure in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder, die ook wordt toegepast bij het onderzoek in de woning en het treffen van maatregelen aan de gevel bij geluidsbelastingen als gevolg van verkeerslawaai in het kader van de Wet geluidhinder en hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer.

In de procedure van hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder is opgenomen dat maatregelen alleen worden getroffen wanneer de woning voldoet aan de relevante eisen in de Woningwet en het Bouwbesluit en er geen sprake is van andere gebreken of achterstallig onderhoud. Wanneer er in dit opzicht gebreken worden geconstateerd, en de eigenaar wel voor maatregelen in aanmerking wil komen, dient de eigenaar voor eigen rekening te zorgen dat deze gebreken worden opgeheven. Het treffen van maatregelen wordt vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de eigenaar van de woning en de Minister.

Op verschillende momenten in de procedure is sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen deze besluiten kan bezwaar en eventueel beroep worden ingesteld. Dit geldt ook voor deze beleidsregels. Voor de duidelijkheid wordt hieronder herhaald wat daarover in de toelichting bij het Besluit geluidhinder⁴ is opgenomen:

'De mededelingen, genoemd in artikel 6.4, derde lid, 6.6, vierde lid, 6.8, vierde lid, en 6.9, derde lid, hebben steeds het karakter van een besluit. Zij zijn namelijk gericht op rechtsgevolg. Ook de mededeling waarbij een verlengde termijn wordt gesteld (bijvoorbeeld artikel 6.4, tweede lid), is een besluit. Geen besluit zijn vermoedelijk mededelingen waarbij wordt aangegeven dat het aanbrengen van maatregelen wordt overwogen (artikel 6.3), waarbij om toestemming wordt verzocht (bijvoorbeeld artikel 6.4, eerste lid), of waarbij het treffen van de feitelijke maatregelen wordt aangekondigd (artikel 6.8, tweede lid). De mededeling, genoemd in artikel 6.6, eerste lid, is in elk geval niet altijd een besluit, omdat zij slechts een bericht kan bevatten omtrent een verplichting die reeds uit anderen hoofde bestaat. Het verzoek, bedoeld in artikel 6.7, eerste lid, leidt niet tot een besluit, maar – ingevolge artikel 6.8, eerste lid, onder b – tot een voorstel voor een overeenkomst. De beslissing tot het aanbrengen van de geluidwerende voorzieningen (artikel 6.10) heeft evenmin het karakter van een besluit, omdat deze beslissing is gericht op het verrichten van feitelijke handelingen.'

4. Verhouding tot bestaande regelgeving

Er is geen wet- of regelgeving die de overheid verplicht woningen nabij windturbines in bepaalde gevallen van geluidwerende maatregelen aan de gevel te voorzien. In artikel 3.14a, vierde lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer is wel het volgende bepaald: *'In verband met een windturbine of een combinatie van windturbines waarvoor tot 1 januari 2011 een vergunning in werking en onherroepelijk was dan wel een melding was gedaan op grond van artikel 1.10, kunnen bij ministeriële beleidsregels maatregelen worden voorgeschreven die ertoe leiden dat binnen een bij die beleidsregels te bepalen termijn aan de norm van ten hoogste 47 dB L_{den} en ten hoogste 41 dB L_{night} op de gevel van gevoelige gebouwen en bij gevoelige terreinen op de grens van het terrein wordt voldaan in die gevallen waarin uit het akoestisch onderzoek, bedoeld in artikel 1.11, negende lid, blijkt dat de geluidsbelasting die waarde overschrijdt.'* Het gaat hier om maatregelen die de geluidsbelasting op de gevels van woningen verlagen, dus maatregelen aan de bron of overdrachtsmaatregelen tussen de bron en de woning. Deze maatregelen zijn echter niet doelmatig. Afscherpende maatregelen (schermen) zijn vanwege de hoogte van de bron en de invloed van deze maatregel op de windsnelheid geen optie. Maatregelen aan de bron zijn niet mogelijk zonder dat dit tot exploitatieverlies leidt. Geluidmaatregelen zoals het (periodiek) stilzetten van de rotors en in het uiterste geval het ontmantelen van de installatie zijn zeer kostbaar doordat de investeringskosten dan niet worden terugverdiend.

Bron- en overdrachtsmaatregelen komen dus niet in aanmerking als saneringsmaatregel. Gemeenten kunnen als bevoegd gezag voor de windturbine deze maatregelen dus ook niet opleggen. Gevelwerende maatregelen komen wel in aanmerking om de geluidhinder van windturbines binnen in de woning te beperken. Gemeenten hebben echter geen wettelijk taak om woningen nabij windturbines bij overschrijding van de geluidnormen van gevelwerende maatregelen te voorzien. De Minister wil mede gelet op de reactie van de Tweede Kamer op de milieuregels voor windturbines in het Activiteitenbesluit een (onverplichte) tegemoetkoming doen aan de eigenaren / bewoners van de desbetreffende woningen door een aanbod om, bij overschrijding van de binnenwaarde, geluidwerende

⁴ Staatsblad 2006/532, blz. 47

maatregelen aan de gevel te treffen. Op deze manier wordt hinder die volgens de huidige normen niet meer acceptabel is, beperkt. De eigenaren kunnen zelf beslissen of zij deze maatregelen uitgevoerd willen hebben.

5. Uitvoering en handhaving

Deze beleidsregels zullen worden uitgevoerd door Bureau Sanering Verkeerslawaaï (hierna: BSV) te Woerden, dat ook de Subsidiebeleidsregels sanering verkeerslawaaï uitvoert. Mandaat en machtiging daartoe is verleend in het Mandaatbesluit Bureau Sanering Verkeerslawaaï 2016.

BSV zal er ook op toezien dat aan de voorwaarden van deze beleidsregels zal worden voldaan. Doordat de tegemoetkoming wordt verstrekt in de vorm van een onderzoek en het treffen van maatregelen namens de Minister, is gewaarborgd dat de beschikbare gelden niet voor andere doeleinden worden besteed. BSV is betrokken geweest bij het opstellen van de beleidsregels en heeft aangegeven dat de beleidsregels uitvoerbaar en handhaafbaar zijn.

6. Gevolgen

Als gevolg van de geluidwerende maatregelen aan de gevel zullen de bewoners in de woning minder hinder en gezondheidseffecten ervaren van een windturbine. Verwacht mag worden dat de waarde van de woning stijgt.

De beleidsregels zijn zodanig vormgegeven dat deze tot zo min mogelijk administratieve lasten voor eigenaren en bewoners zullen leiden. In de fase van het benaderen van de eigenaren en bewoners nemen de eigenaren en bewoners kennis van de beleidsregels en geeft de eigenaar wel of niet toestemming voor het bouwtechnisch onderzoeken van de woning. Na het onderzoek ontvangt de eigenaar een aanbod, waar hij wel of niet mee kan in stemmen. Het aanbod wordt met de eigenaar en eventueel de bewoner besproken, en daarbij bestaat de mogelijkheid om wensen in te dienen voor werkzaamheden die tegelijkertijd met de gevelmaatregelen worden uitgevoerd. De meerkosten hiervan zijn voor rekening van de eigenaren. De eigenaar en eventueel de bewoner moet vervolgens gelegenheid geven de werkzaamheden uit te voeren.

7. Advisering en consultatie

In de verzamelbrief regeldruk 2011–2015 van 19 september 2011 (Kamerstukken II 2010/11, 29 515 nr. 333) is te lezen dat 'uitgangspunt is dat voorstellen die significante verandering brengen in de rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen of die grote gevolgen hebben voor de uitvoeringspraktijk via internet worden geconsulteerd'.

De tegemoetkomingsbeleidsregels hebben betrekking op een beperkt aantal woningen in de nabijheid van windturbines. De bewoners zijn gebaat bij een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding van de beleidsregels. De toegevoegde waarde van internetconsultatie is daarom als gering in te schatten. Gelet hierop is afgezien van internetconsultatie van deze beleidsregels.

8. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels gelden voor een periode van maximaal vijf jaar en vervallen op 31 december 2021. Zij blijven van toepassing op de nakoming van de vóór dat tijdstip gesloten overeenkomsten met eigenaren van woningen die in aanmerking komen voor geluidwerende maatregelen aan de gevel.

Artikelsgewijs

Artikel 1. Begripsbepalingen

Voor de begripsbepaling van geluidsgevoelige ruimten wordt aangesloten bij hetgeen daarover is geregeld in artikel 11.1 van de Wet milieubeheer. Deze staan nader gespecificeerd in artikel 3 van het Besluit geluid milieubeheer. Binnen woningen zijn de geluidsgevoelige ruimten beperkt tot ruimten die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer worden gebruikt of voor een zodanig gebruik zijn bestemd, en een keuken van ten minste 11 m².

Bij de definitie van een windturbine wordt verwezen naar artikel 1.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer: een apparaat voor het opwekken van elektrisch of thermisch vermogen uit wind. Voor de toepasselijkheid van deze beleidsregels wordt gekeken naar de windturbine die het dichtst bij de woning is gelegen. De dichtstbijzijnde windturbine draagt het meest bij aan de geluidsbelasting en geldt als de maatgevende windturbine.

Artikel 2. Doel van de beleidsregels

In dit artikel wordt het doel van de beleidsregels omschreven. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het algemene deel van deze toelichting.

Artikel 3. Maatregelen

Het eerste lid omschrijft dat voor iedere woning die is opgenomen in de bijlage wordt onderzocht of aan de binnenwaarde (30 dB) wordt voldaan. Als de woning wel voldoet en dus niet in aanmerking komt voor maatregelen, wordt de eigenaar hiervan op de hoogte gebracht, conform artikel 6.8, vierde lid, van het Besluit geluidhinder.

Het tweede lid bepaalt dat de Minister maatregelen treft aan de gevels van de woningen die niet aan de binnenwaarde van 30 dB voldoen. Dit komt erop neer dat aan de eigenaren van die woningen een maatregelpakket wordt aangeboden, waarin geluidwerende maatregelen aan de gevels van de woning zijn opgenomen. Deze zijn erop gericht de binnenwaarde minimaal terug te brengen tot 30 dB, met een minimaal effect van 3 dB.

Artikel 4 (Voorwaarden)

In dit artikel zijn in het eerste lid de voorwaarden opgenomen voor het in aanmerking komen voor onderzoek naar de noodzaak voor het treffen van geluidwerende maatregelen aan de gevel. Voor een nadere toelichting van deze voorwaarden wordt verwezen naar paragraaf 3 van het algemeen deel van deze toelichting. Verder worden in het tweede lid voorwaarden gesteld waaraan de voorgestelde maatregelen moeten voldoen. Deze voorwaarden zijn erop gericht het maatregelpakket zo sober en doelmatig mogelijk te maken. Zo mogen de gebruiksmogelijkheden van de gevel vóór de sanering niet wijzigen, tenzij dit niet leidt tot meerkosten (onderdeel a en b). Van een wijziging van de gebruiksmogelijkheden die over het algemeen niet tot meerkosten zal leiden is bijvoorbeeld sprake bij het vastzetten van een kantelraam. Een voorbeeld van een wijziging van de gebruiksmogelijkheden die wél kan leiden tot meerkosten is het plaatsen van een vliesgevel. Ook is het van belang dat zoveel mogelijk van bestaande ventilatievoorzieningen gebruik wordt gemaakt om de kosten te beperken.

Voor de normering van de bedragen van de aan te brengen voorzieningen wordt verwezen naar de toetsbedragen die worden genoemd in de Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï. Uitgangspunt is het zoveel mogelijk voorkomen van overschrijding van deze toetsbedragen. In de praktijk zijn er in uitzonderingsgevallen echter omstandigheden denkbaar waardoor deze bedragen de kosten niet geheel dekken. Voorbeelden zijn bijzondere elementen in de gevel, waardoor alleen duurdere oplossingen mogelijk zijn, en omstandigheden, zoals de bereikbaarheid, die gewone uitvoering niet mogelijk maken. Ook is het mogelijk dat, ondanks de aanbesteding in concurrentie, door de aanwezige marktsituatie de kosten niet binnen de toetsbedragen kunnen worden gehouden. In die gevallen kan de Minister besluiten om de maatregelen alsnog te treffen.

Artikel 5 (Procedure)

Voor de procedure wordt aangehaakt bij de procedure die is ingericht voor industrielawaai en verkeerslawaaï in hoofdstuk 6 van het Besluit geluidhinder. De procedure omvat voorschriften omtrent de wijze waarop bewoners benaderd worden en gevraagd worden om medewerking aan het onderzoek of het aanbrengen van de maatregelen. Voor een toelichting op de procedure wordt verwezen naar hoofdstuk 3 van het algemene deel van deze toelichting. Een uitgebreidere toelichting is te vinden in de toelichting op het Besluit geluidhinder (Stb. 2006, nr. 532, pagina 45–47).

Artikel 6 (Kosten)

De kosten van de maatregelen komen volledig ten laste van het Rijk.

Artikel 7 (Rekenmethode)

De binnenwaarde wordt bepaald door de geluidsbelasting op de gevel te verminderen met de geluidwering van deze gevel. De precieze methode om een binnenwaarde te bepalen staat omschreven in hoofdstuk 6 van het Rmg2012. Daar wordt dan ook naar verwezen in de beleidsregels.

De geluidsbelasting binnen woningen wordt in het kader van deze beleidsregels in principe berekend. Er worden geen metingen uitgevoerd om de geluidwering van een woning te bepalen, behalve wanneer een berekening niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat er onduidelijkheid is over de samenstelling van de gevel.

Bijlage 1

De lijst die is opgenomen in Bijlage 1 is tot stand gekomen op basis van onderzoek dat is uitgevoerd door het RIVM, gecombineerd met gegevens van het Kadaster en de Kamer van Koophandel. Voor een nadere toelichting wordt hier verwezen naar hoofdstuk 3 van het algemeen deel van deze toelichting.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijkma*